

Vi tar ansvar. För din frihet.

Liberal politik utgår från individen – inte från att alla människor passar i samma mall. Regionen ska skapa möjligheter för människor, inte styra människors livsval.

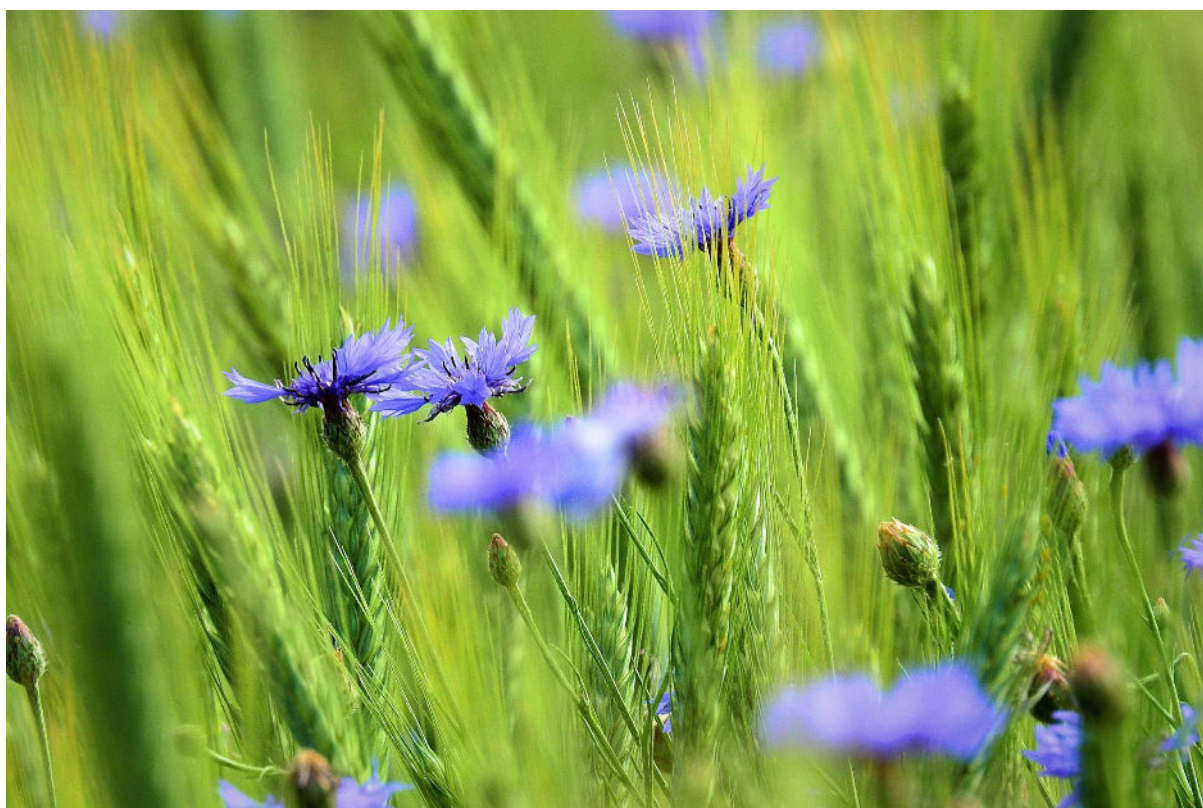
I Liberalerna i Kalmar läns handlingsprogram för regionen 2026-2030 bygger vi ett friare, tillgängligare och medmänskligare samhälle med individens rättigheter och möjligheter i centrum.

Programmet är grunden för den politik vi vill driva i Region Kalmar. Vi ser att Kalmar län har alla möjligheter att utvecklas till en attraktiv plats att leva, bo och verka i.

Vi har en enkel men kraftfull idé om att varje människa har en egen växtkraft och förmåga och rätt att bestämma över sig själv, så länge det går.

Vi tror att närhet, trygghet, delaktighet och valfrihet ger frihet på riktigt.

Ett starkt Kalmar län byggs genom ansvar och framtidstro. Vi tar ansvar. För din frihet.



Innehållsförteckning

Våra vallöften

- | | |
|--|---|
| 1. Jämlik vård i hela länet. För din frihet. | 3 |
| 2. Det är kvinnornas tur! Jämställd vård. För kvinnors frihet. | 4 |
| 3. Fri tandvård i Kalmar län. För din frihet. | 6 |

Kapitel

- | | |
|---|----|
| 4. Fri att bestämma själv- så länge det går. | 7 |
| 5. Fri att leva - barns och ungas psykiska hälsa. | 8 |
| 6. Tillbaka till livet - psykisk hälsa för vuxna. | 9 |
| 7. Fler frihetsfrågor i vården | 10 |
| 8. Medarbetarna - regionens viktigaste resurs. | 11 |
| 9. Mer vård - mindre byråkrati. | 11 |
| 10. En region som växer och utvecklas. | 12 |
| 11. Utbildning för framtidens arbetsmarknad. | 12 |
| 12. Ett starkare företagsklimat. | 13 |
| 13. Grön frihet för framtiden. | 13 |
| 14. Frihet bygger på trygghet. | 13 |
| 15. Digital frihet - nya möjligheter. | 14 |
| 16. Fri kultur i ett öppet samhälle. | 14 |
| 17. Fri att resa - fri att delta. | 15 |

I vårt handlingsprogram har vi tre särskilt prioriterade vallöften

Vallöfte 1. Jämlik vård i hela länet. För din frihet.

Liberal vård finns när och där den behövs. Det ska vara nära till vården och möjligt att få snabb och enkel hjälp, även på obekväma tider. Hur du lever eller var du bor ska inte avgöra vilken vård du får.

Vallöfte 2. Det är kvinnornas tur! Jämställd vård. För kvinnors frihet.

Kvinnor ska bli hörda, trodda och få den vård de behöver. Ingen ska få sina besvär avfärdade som "normala" eller vänta på vård på grund av vilket kön man har.

Vallöfte 3. Fri tandvård. För din frihet.

Tänderna är en del av kroppen och tandvården ska jämnställas med övrig sjukvård! Ingen ska behöva avstå den livsnödvändiga tandvården av ekonomiska skäl. Inga hål i tänderna eller plånboken. Alla ska kunna lämna tandläkaren med ett leende.

1. Vallöfte: Jämlik vård i hela länet. För din frihet.

Liberal, jämlik vård ska finnas när och där människor behöver den. Eftersom människor har olika förutsättningar behövs en vård som fungerar i vardagen, med god tillgänglighet, smarta digitala lösningar och möjlighet att få hjälp även på kvällar och helger. Många vill också ha vård nära hemmet. Hur du lever eller var du bor ska inte avgöra vilken vård du får.

När det är enkelt att få kontakt med vården söker fler hjälp i tid. Genom bättre tillgång till både mer öppna fysiska mottagningar och digital vård blir vården mer jämlik och flexibel.

Målet är inte att alla vårdcentraler ska vara öppna dygnet runt, utan att människor ska kunna få kvalificerad medicinsk rådgivning och vård när behovet uppstår. Ingen ska behöva vänta en hel helg eller söka akuten för att få enkel vård.

Bättre öppettider på vårdcentralen

Det ska gå att få kontakt med vården samma dag, oavsett veckodag. Genom längre öppettider på utvalda vårdcentraler i hela länet och ökad tillgång till digital vård ska fler kunna träffa en läkare, även på kvällar och helger. Färre söker sig till akutmottagningarna för enklare besvär, vilket ger vårdpersonalen bättre förutsättningar att ta hand om de mest akuta fallen.

Direktkontakt med vården - dygnet runt

Många vårdärenden kan hanteras lika bra digitalt som fysiskt. Vi ska genomföra ett digitalt vårdlyft som moderniserar vården och stärker patientens frihet att välja när och hur kontakten med vården ska ske.

Den som vill ska i stort sett kunna hantera alla sina vårdärenden digitalt. Genom enklare och mer enhetliga tjänster på 1177 får patienten större insyn, inflytande och möjlighet att ta ansvar för sin egen vård.

Närmottagning

Mindre närmottagningar, dit läkare eller distriktssköterska kan komma vissa dagar, ger fler tillgång till enklare vård, provtagning och rådgivning där de bor.

Fler hembesök genom mobila läkare och primärvårdsteam ska göra vården mer tillgänglig. Närvårdsplatser ska byggas ut i fler kommuner så att fler kan vårdas nära sina anhöriga.

Den närmaste vårdcentralen är inte alltid den bästa. Därför vill vi att sjukresor ska kunna beviljas till den vårdgivare patienten väljer. Valfriheten ska inte begränsas av geografi, ekonomi eller möjligheten att ta sig till vården.

Din rätt att välja

Vi vill öka patienternas möjligheter att välja vård genom fler vårdval och fler vårdgivare.

Vårdval handlar inte bara om valfrihet – det handlar också om närhet, kortare väntetider, bättre tillgänglighet och vård som bättre anpassas till människors unika liv. Därför vill vi göra det enklare för seriösa vårdföretag att etablera sig, särskilt på mindre orter.

Det gör vården mer jämlik i hela länet. Det är frihet!

2. Vallöfte: Det är kvinnornas tur! Jämställd vård. För kvinnors frihet.

Att ha en kvinnokropp innebär särskilda utmaningar genom hela livet. Det handlar om pubertet, fertilitet, graviditet, förlossning, klimakterie, bröst, kvinnosjukdomar och psykisk hälsa. Allt för ofta upplever kvinnor att deras besvär avfärdas som "normala" och att de får kämpa i vården för bli tagna på allvar. Det är 2026 men fortfarande ges inte kvinnors vårdbehov samma prioritet och resurser som alla andra sjukdomar. Nu är det kvinnornas tur!

Pubertet

Skolhälsovården måste börja prata om puberteten tidigare än femte klass. Många unga flickor har haft bröst och mens i flera år när detta tas upp i undervisningen.

Gynekologi

Liberalerna vill återupprätta kvinnors valfrihet i gynekologin. När vårdavtal försvinner och mottagningar läggs ned minskar både valfriheten och tillgängligheten. Gynekologiska besvär ska mötas med specialistkompetens från början och inte innebära fler besök än nödvändigt. Liberalerna vill införa vårdval inom gynekologi för att ge kvinnor snabbare vård, fler valmöjligheter och mer makt över sin egen vård.

Endometrios

Endometrios drabbar cirka 10 % av kvinnor i fertil ålder och innebär ofta stort lidande, höga sjuktal och ibland också infertilitet. Ändå avfärdas det alltför ofta som mensvärk. Regionen måste ta fram riktlinjer för endometrios, korta väntetiderna till diagnos och behandling och fort remittera vidare om det är komplicerat.

Ofrivillig barnlöshet

Ofrivillig barnlöshet drabbar omkring ett av sex par. Liberalerna vill att Region Kalmar fullt ut ska använda regeringens satsning på upp till sex offentligt finansierade IVF-försök när det är medicinskt motiverat.

Graviditet, förlossning och eftervård

Vårdkedjan från graviditet till förlossning och eftervård måste stärkas. Vården ska utgå från kvinnans behov, trygghet och självbestämmande. Ingen kvinna ska känna sig överkörd eller sakna inflytande över sin vård. Till exempel ska en kvinna som efter rådgivning vill föda med kejsarsnitt få göra det.

Alla nyförlösta ska ha möjlighet till ett eget rum på BB. Det främjar såväl återhämtning som anknytning och amning.

Eftervården efter förlossning måste stärkas. Att återhämtningen kan ta upp till ett år betyder inte att kvinnor ska behöva vänta på hjälp för skador eller besvär. Fler efterkontroller behövs för att tidigare upptäcka och behandla både fysisk och psykisk ohälsa.

Föda barn på sommaren

Sommarbemanningen på förlossningarna är ett återkommande problem. Ingen ska behöva resa genom hela länet för att föda barn. Regionen måste planera tidigare och ge rimlig ersättning för uppskjuten semester för att undvika hyrpersonal och stängda avdelningar.

Klimakteriet

Klimakteriet påverkar många kvinnors livskvalitet men tas fortfarande inte på allvar. Vi vill stärka kompetensen i vården och öka kunskapen om klimakteriet. Varje kvinna ska känna sig trodd, ha valfrihet och få vård utifrån sina behov.

Mammografi och cellprovtagning

Var fjärde kvinna som diagnostiseras med bröstcancer är över 74 år. Liberalerna utökar den rutinmässiga mammografin till 84 års ålder.

Medelåldern för att insjukna i livmoderhalscancer är cirka 70 år. Liberalerna vill utöka den rutinmässiga cellprovtagningen till 84 års ålder.

Om du inte kan sitta eller stå behöver mammografi genomföras på ett annat sätt. Vi måste säkerställa att rätt utrustning och stöd finns till hands på alla våra mammografienheter. För att få fler att göra mammografi och cellprovtagning kan regionen erbjuda drop-in och kvällstider.

Kvinnors hälsa angår alla!

Kvinnors hälsa är inte en särfråga utan handlar om jämställd vård och rättvisa. Ingen ska behöva få sina besvär avfärdade eller vänta på vård på grund av vilket kön man har.

När kvinnor inte får den vård de behöver drabbas både individen, familjen och samhället. Kvinnor är sjukskrivna dubbelt så ofta som män och många kvinnosjukdomar upptäcks fortfarande för sent. Med tidigare upptäckt och rätt behandling minskar lidandet, sjukskrivningar och samhällskostnader – det gynnar oss alla. Det är frihet!

3. Vallöfte: Fri tandvård i Kalmar län. För din frihet.

Sedan årsskiftet finns Tiotandvård i Sverige, vilket innebär att personer över 67 år endast betalar tio procent av kostnaden för nödvändig tandvård. Det är ett viktigt steg i rätt riktning – men Liberalerna vill gå längre.

Tänderna är en del av kroppen och därför ska tandvården på sikt jämsställas med den övriga hälso- och sjukvården och vara avgiftsfri för patienten. När du behöver laga ett hål i tanden ska du inte behöva få ett hål i plånboken.

Genom att sänka de ekonomiska trösklarna kan fler söka vård i tid, vilket leder till bättre hälsa och minskar behovet av omfattande och kostsamma behandlingar längre fram.

Friska tänder handlar om mer än ett vackert leende – det handlar om hälsa, livskvalitet och möjligheten att leva ett värdigt liv.

Fri tandvård är en viktig investering i folkhälsan

Ett starkt förebyggande arbete är en avgörande förutsättning för att finansiera detta. Genom att förebygga problem kan vi minska både mänskligt lidande och samhällets kostnader. Liberalerna vill därför ge tandvården ett tydligare uppdrag att sprida kunskap om god munhälsa genom hela livet, inte bara vid tandläkarbesök utan också i människors vardag.

Vi behöver också rikta särskilda insatser till grupper med störst risk för dålig munhälsa. Dålig munhälsa kan öka risken för sjukdomar som hjärtinfarkt, stroke, diabetes och lunginflammation. Personer med psykisk ohälsa, långvariga sjukdomar eller social utsatthet behöver därför bättre stöd. Fler tidiga och uppsökande insatser krävs för att nå människor som annars riskerar att hamna utanför.

Liberalernas vision är ett Kalmar län där tandvården är en självklar del av välfärden, med fokus på förebyggande arbete och vård efter behov – inte efter plånbok. Alla ska kunna lämna tandläkaren med ett leende. Det är frihet!

4. Fri att bestämma själv - så länge det går.

Varje människa är unik. Liberalernas vision är att människan ska vara fri – hela livet.

Ditt självbestämmande upphör inte för att du blir äldre eller sjuk. Regionen ska ge stöd när det behövs, men aldrig ta över makten över ditt liv. Vården ska stärka människors frihet och självständighet, inte begränsa den.

Nära till primärvården

Vi ska erbjuda fler hembesök med mobil läkare eller primärvårdsteam när du är i särskilt behov av det, till exempel när du är för sjuk för att ta dig till vårdcentralen.

Hemsjukvården ska utvecklas med bättre stöd för egenvård, regelbunden läkemedels- och vaccinationsgenomgång och mer teknik för självständighet.

Rätten till färdtjänst ska stärkas så att du får hjälp hela vägen från dörr till dörr.

Äldremottagningar

Vi vill utveckla äldremottagningarna i Region Kalmar. Vi ska säkerställa att det alltid finns särskild kunskap om geriatrik, demens, tillgång till dietist, stöd vid psykisk ohälsa och suicidprevention på äldremottagningen.

Äldremottagningarna ska också stödja och uppmuntra till hälsa, rörelse och social gemenskap. Liberalerna vill, med ett tydligare regionövergripande ansvar, bygga vidare på Sund Smart Stark Senior.

Slutenvård - sjukhus

Du som äldre ska inte behöva vänta på akuten utan erbjudas snabbspår till vårdavdelning. Vi vill införa "mjuk ut- och inskrivning", det vill säga direktinskrivning av kroniskt sjuka äldre och multisjuka. Du ska inte heller behöva skickas runt i vårdsystemet.

Förebygg återinläggningar

Liberalerna vill förebygga återinläggningar bland personer över 65 år genom att ingen skrivs ut för tidigt eller innan behandling är klar. Ett stärkt gemensamt patientansvar mellan sjukhus och vårdcentral behövs. Extra omsorg vid utskrivning minskar både vårdkostnader och mänskligt lidande.

Anhörigvård

Anhörigvården behöver reformeras. Att vårda en närstående kan vara meningsfullt men också mycket krävande. Många känner skuld inför att lämna över ansvaret till kommunen. Därför vill vi stärka anhörigstödet med tydliga gränser för ansvaret, bättre stöd och kontaktmöjligheter dygnet runt för avlastning.

I livets slutskede

Alla i livets slutskede har rätt till en trygg och medmänsklig vård utifrån sina egna fysiska, psykiska, existentiella och sociala behov. Palliativ vård ska finnas på alla sjukhus och ingen ska behöva flyttas mellan avdelningar. Det ska alltid finnas tid och stöd för både patienter och anhöriga – ingen ska behöva dö ofrivilligt ensam.

5. Fri att leva - barns och ungas psykiska hälsa.

Barn och unga har rätt till ett meningsfullt och glädjefyllt liv med framtidstro!

När livet blir för tufft ska de enkelt och säkert få det bästa stödet och en snabb, professionell och individanpassad vård. Ett barn ska aldrig behöva känna att livet rinner ifrån dem.

Psykisk ohälsa och stress är en av vår tids största samhällsutmaningar som ofta leder till problem i skolan, djup ångest, depression, destruktivt beteende och andra allvarliga problem som exempelvis suicidförsök.

Förebyggande arbete

Föräldrastöd ska erbjudas tidigare via BVC, med ökad tillgång till kuratorer och psykologer. Barns stödbehov ska tas ansvar för redan i förskolan. Liberalerna ska stärka elevhälsan och ungdomsmottagningarna samt bygga ut barn- och ungdomshälsan till fler kommuner.

Barn- och ungdomspsykiatri (BUP)

Region Kalmar har relativt kort väntetid till första BUP-besök, men utredning och behandling dröjer. Det påverkar skolgången och ökar risken för hemmasittande. Barn och unga som behöver utredning för exempelvis ADHD eller AST måste få snabbare utredningar, kortare väntetider och fler externa vårdval och betydligt bättre stöd i vården och skolan.

Habiliteringen

Habiliteringen behöver individanpassas bättre. Metodiken som används är inte applicerbar på alla. En spektrumdiagnos behöver spektrumbehandling.

Ingen familj ska behöva vara sin egen samordnare

Samverkan mellan skola, socialtjänst och BUP måste skärpas för att skapa en sammanhållen vårdkedja för barn och unga. När insatser inte samordnas uppstår onödiga väntetider och familjer lämnas att själva hitta rätt stöd. Inget barn ska falla mellan stolarna. Därför vill vi införa en barnsamordnare och en fast vårdkontakt som följer barnet och familjen genom hela processen.

Anhörigstöd

När ett barn mår dåligt påverkas hela familjen psykiskt, socialt och ekonomiskt. Oro, stress, skuld känslor och maktlöshet drabbar ofta även föräldrar och syskon. Anhörigstöd måste erbjudas tidigt och aktivt till hela familjen – utan att man själv behöver be om det.

Integritet för unga

Många unga vill kunna söka stöd på BUP utan att deras vårdnadshavare informeras. Vi vill därför ge reseersättning utan vårdnadshavares vetskap för unga 16–18 år och bygga ut den digitala psykiatriska vården.

Könsidentitet

Kunskapen om könsidentitetsfrågor brister inom regionen och på varje BUP måste det finnas någon som är särskilt utbildad i detta som kan ge rätt stöd till unga som väntar på utredning. Samtidigt får behandling av exempelvis depression, ångest och NPF inte fördröjas under väntetiden.

Kortare väntetider genom bättre samverkan

Väntetiderna skiljer sig mellan BUP-mottagningarna i Kalmar, Oskarshamn och Västervik. Vi vill se över hur vi kan skapa en mer jämlik vård, exempelvis genom att flytta personal mellan sjukhusen istället för att barn och unga ska behöva resa.

6. Tillbaka till livet - psykisk hälsa för vuxna.

Psykisk ohälsa är en av våra största folkhälsoutmaningar. Det ska vara enkelt att få hjälp, bli tagen på allvar och få stöd i tid. Du ska känna dig trygg och kunna lita på att vården finns för dig och att det finns en väg tillbaka till livet.

Primärvården

Ungefär var tredje patient på vårdcentralen söker för psykiska besvär. Det förebyggande arbetet mot psykisk ohälsa behöver stärkas. Vi måste bli bättre på att upptäcka psykisk ohälsa även när den tar sig fysiska uttryck, identifiera riskgrupper och erbjuda rätt stöd. Det behövs fler psykologer, psykiatrisjuksköterskor och fysioterapeuter i primärvården.

Vuxenpsykiatriska mottagningen

Region Kalmar har en hög tillgänglighet till första besök inom psykiatrin, men efter det första besöket måste utredning och behandling påbörjas utan onödiga dröjsmål – vägen till nästa besök och rätt insatser ska vara så kort som möjligt. Alla ska ha fast läkarkontakt i psykiatrin och kontinuitet i sin behandling.

Anhörigstöd

Anhöriga är en viktig resurs men de stängs ofta ute från vårdprocessen trots att de förväntas bära ett stort ansvar när samhället brister. Stödet till anhöriga behöver stärkas genom mer utbildning om diagnoser och bättre tillgång till samtalsstöd, exempelvis via kurator. Det ska finnas tydliga gränser för anhörigansvaret.

Samsjuklighet

Psykisk ohälsa och missbruk förekommer ofta samtidigt. Det ökar risken för både social utsatthet och allvarlig fysisk och psykisk ohälsa. Du har rätt till integrerad vård för båda tillstånden samtidigt och vården ska vara samordnad mellan region och socialtjänst. Då detta inte fungerar fullt ut vill Liberalerna att regionen tar huvudansvaret för att säkerställa den samverkan.

Psykiatriambulans

Liberalerna i Region Kalmar har länge arbetat för att införa en psykiatriambulans i länet. Personer i akut psykisk kris ska mötas av vård, inte polis. Trots tidigare motstånd kommer vi att fortsätta driva frågan tills den blir verklighet.

7. Fler frihetsfrågor i vården.

Snabbare responstider

När människor behöver hjälp ska vården svara snabbt. Liberalerna vill korta väntetiderna till 1177, stärka ambulanssjukvården och förbättra samordningen mellan vård, räddningstjänst och polis. Genom fler medarbetare, smartare teknik och bättre resursplanering ska hjälpen nå fram snabbare, oavsett var i länet du bor.

Primärvård

Vi vill bygga ut primärvården så att vårdcentralerna kan ge dig den vanligaste vården i tid och avlasta akutmottagningarna. Antalet närvårdsplatser behöver öka så att platser i slutenvården kan frigöras. Det behövs bättre samverkan med kommunerna och smidigare rutiner för in- och utskrivning från vårdavdelningarna.

Tryggare barnmottagning

När föräldrar söker vård för ett sjukt barn ska de kunna lita på att deras oro tas på allvar och att en professionell bedömning görs. Allvarliga sjukdomar som diabetes eller cancer kan inledningsvis likna vanliga infektioner. Fler standardiserade följdfrågor vid den första vårdkontakten kan bidra till tidigare upptäckt och säkerställa att patienten kommer till rätt vårdnivå direkt.

Ditt sjukhus

Vi behöver fler vårdavtal med specialistmottagningar och mer digital specialistvård för att avlasta sjukhusen och ge vård närmare patienten. Vi vill också öka samarbetet med andra regioner och införa fler specialistvårdval, exempelvis inom psykiatri, gynekologi och mödrahälsovård. Akutmottagningen i Oskarshamn måste öppnas för spontanbesök igen.

Vi vill ha fler vårdplatser och bättre vårdflöden. Det minskar överbeläggningar, kortar vårdtider och minskar behovet av återinläggningar. Fler patienter ska kunna vårdas i egna rum om de önskar. Det är särskilt viktigt på BB, där lugn och ro främjar återhämtning, anknytning till barnet och amning.

Tillgänglighet, delaktighet

Alla regionens verksamheter ska vara tillgängliga för alla. Det ska vara lätt att kunna delta, hitta, ta sig fram och använda hjälpmedel som ramper och hörslingor. Lokaler ska vara trygga och lugna, med möjlighet till avskildhet i särskilt påfrestande väntrum, exempelvis inom BUP.

Sprututbyte

Sprututbytesverksamhet minskar blodsmitta och räddar liv. Idag finns endast en sprututbytesmottagning i Kalmar län. Liberalerna vill införa en på varje sjukhus i länet och på sikt även erbjuda sprutbyte på vårdcentraler efter en första genomgång på sjukhus.

Förstå varandra bättre

Det är inte alltid patienter och vårdgivare förstår varandra. Ibland handlar det om språkbarriärer, ibland om att vårdens fackspråk är svårt att förstå. För patientens trygghet är rutiner att återberätta och förtydliga viktiga.

8. Medarbetarna - regionens viktigaste resurs.

Region Kalmar län är länets största arbetsgivare och medarbetarna är regionens viktigaste resurs. Vi ska se till att de får de bästa förutsättningarna att må bra och trivas på jobbet. Regionen behöver bli mer attraktiv för nya medarbetare men också hålla hårt i dem vi redan har så de inte letar sig bort från Region Kalmar.

Medarbetarna ska ha goda arbetsvillkor, konkurrenskraftiga löner och utvecklande arbetsuppgifter. De ska erbjudas möjlighet till utbildning, kompetensutveckling och nya karriärvägar, exempelvis genom påbyggnadsutbildning till specialistsjuksköterska, barnmorska och ambulanspersonal.

Region Kalmar ska alltid "hänga med i svängarna" och präglas av nytänkande, evidensbaserad kunskap, kvalitet och utveckling. Genom förstklassig teknik och moderna arbetssätt minskar vi den administrativa belastningen.

Men framförallt ska personalen säkras en trygg och hållbar arbetsmiljö med rimliga arbetsscheman, ordentlig återhämtning och långsiktiga villkor och anställningar.

Regionen måste också planera långsiktigt för bemanningen under hela året, inte minst inför sommaren, för att minska personalbrist och skapa bättre kontinuitet i vården.

9. Mer vård - mindre byråkrati.

Liberalerna vill se en vård som organiseras utifrån patienternas behov och där varje skattekrona används där den gör störst nytta.

Regionens fokus ska ligga på kärnuppdraget – vård, kollektivtrafik och regional utveckling. Administration och byråkrati ska hållas nere, samtidigt som tillgänglighet, kvalitet och patientnöjdhet följs upp öppet och regelbundet.

Samarbetet med grannregioner ska utvecklas för att minska kostnader, stärka kvaliteten och skapa gemensamma lösningar. Regionen bör också se över sitt medlemskap i SKR för att säkerställa att medlemsavgiften ger invånarna ett rimligt värde.

Liberalerna vill bygga en region som är effektiv, ansvarstagande och fokuserad på invånarnas behov.

10. En region som växer och utvecklas.

Kalmar län har stora tillgångar i form av engagerade människor, starka företag, levande landsbygder och en unik livsmiljö. Trots det har befolkningen knappt ökat sedan 1880, medan Sveriges befolkning mer än fördubblats. Bristande infrastruktur, otillräckliga kommunikationer och låg tillgång till kapital bromsar utvecklingen.

Liberalerna vill vända utvecklingen. Alla ska kunna bo och leva i hela länet med tillgång till samhällsservice, utbildning, vård, arbete, företagande och fungerande infrastruktur – oavsett postnummer.

Skapa förutsättningar för tillväxt

Regionens framtid och tillväxt byggs genom fler jobb, fler företag och fler investeringar. Vi vill stärka samarbetet mellan kommuner, näringsliv och investerare, ta tillvara nationella och europeiska utvecklingsmedel samt prioritera investeringar i infrastruktur, kollektivtrafik, kompetensförsörjning och innovation.

För att länet ska växa behöver människor kunna utbilda sig, arbeta, starta företag och investera i framtiden. Regionen ska skapa goda förutsättningar för företag att etablera sig och växa i hela länet.

Återta vår plats i Östersjöområdet

Kalmar län har länge haft nära band till länderna runt Östersjön. Vi vill stärka kontakterna med våra grannländer genom bättre färje- och flygförbindelser, ökat samarbete mellan hamnar, näringsliv och kommuner samt fler möjligheter till utbildnings-, kultur- och kompetensutbyten. Regionen ska också använda EUs utvecklingsmedel mer aktivt för att skapa nya samarbeten och stärka tillväxten i området.

Genom öppenhet, kunskap, investeringar och internationellt samarbete vill vi göra Kalmar län mer konkurrenskraftigt och mer attraktivt att bo, arbeta och driva företag i.

11. Utbildning för framtidens arbetsmarknad.

Kunskap är grunden för frihet och utveckling. Ett utbildningssystem av hög kvalitet ger människor möjlighet att forma sina liv och stärker regionens attraktionskraft för företag, investeringar och kompetens.

Kalmar län ska inte bara utbilda kompetens – vi ska också behålla den. Företag och industrier efterfrågar högutbildad arbetskraft och utbildningar som i dag saknas i länet. Därför vill vi stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv och skapa fler möjligheter till högre utbildning och livslångt lärande.

Folkhögskolor, yrkeshögskolor, universitet och näringsliv ska samverka för att utbildningarna bättre ska matcha arbetsmarknadens behov. Det ska vara enklare att byta bana mitt i livet och YH-utbildningar ska finnas även på landsbygden. Vi vill också stärka vård- och omsorgsutbildningarna samt satsa på forskning och utveckling inom länets styrkeområden.

12. Ett starkare företagsklimat.

Ett starkt näringsliv skapar jobb, tillväxt och framtidstro. Liberalerna vill stärka företagsklimatet genom bättre innovationsmiljöer, företagsinkubatorer och starkare samverkan mellan företag, investerare och offentliga aktörer. Regionen ska vara och marknadsföras som en attraktiv plats för nya etableringar och göra det enklare för företag att växa genom snabbare handläggning och enklare processer.

Vi vill också sänka trösklarna för nya företagare att etablera sig inom områden där regionen har ansvar, exempelvis vård och andra offentligt finansierade verksamheter. Fler utförare bidrar till bättre service, avlastar regionen och ger invånarna större frihet.

13. Grön frihet för framtiden.

Liberalerna vill driva en grön omställning som förenar miljöansvar, innovation och tillväxt. Region Kalmar län ska vara fossilfri senast 2030 genom tydliga delmål för förnybar energi, energilagring och hållbara transporter. Fler elbussar, smartare trafiklösningar och fossilfria transporter i regionens verksamheter är viktiga delar av arbetet.

Vi vill utveckla en sjukvård med lägre energianvändning och minskad resursförbrukning. Regionen ska främja en cirkulär ekonomi genom återanvändning, återbruk och återvinning.

Kalmar läns kust- och vattenmiljöer ska skyddas genom minskad övergödning, fler våtmarker och ett stärkt vattenvårdsarbete. Vi vill återföra näringsämnen från övergödda havsområden, införa fler marina reservat och ge möjlighet till tillfälliga fiskestopp när bestånd behöver återhämta sig. Samtidigt ska hållbart fiske ges bättre förutsättningar. Vi vill också se över strandskyddets tillämpning och stärka arbetet för rena stränder och biologisk mångfald.

14. Frihet bygger på trygghet.

I en tid präglad av pandemi, krig i Europa och klimatkris har regionen en viktig roll. Sjukvården måste klara en hög belastning och snabbt kunna utöka kapaciteten med reservsjukhus. Samhällsviktiga verksamheter måste fungera vid elavbrott genom robust reservkraft och säkra tekniska system.

Regionen ska tillsammans med andra aktörer garantera invånarna en trygg tillgång till mat, vatten, läkemedel och sjukvårdsmateriel. Odlingsbar mark och utsädesreserver ska säkras. Särskild vikt ska läggas vid en trygg vattenförsörjning, som är en återkommande utmaning i vårt län.

En stark beredskap byggs genom ansvar, samverkan och framförhållning. Genom övningar, utbildning och stärkt samarbete mellan offentliga aktörer, företag, frivilligorganisationer och regionens invånare ökar vi samhällets motståndskraft – för din frihet.

15. Digital frihet - nya möjligheter.

Liberalerna ser digitalisering och ny teknik som viktiga verktyg för att stärka välfärden, öka tillgängligheten och använda samhällets resurser mer effektivt. Hela Kalmar län ska ha tillgång till bra bredband och mobiltäckning.

Våra sjukhus ska präglas av nytänkande, evidensbaserad kunskap, kvalitet och utveckling. Regionen ska ha tillgång till den bästa tekniken för att ge invånarna en modern vård och vara en attraktiv arbetsgivare.

Regionen ska använda digitalisering för att minska administrationen och göra IT-system mer användarvänliga för både medarbetare och invånare.

E-hälsa och digitala vårdbesök ska utvecklas för att förbättra tillgänglighet, effektivitet och valfrihet. Med hjälp av AI förbättrar vi diagnostik, larmprioritering och resursplanering. Det ger vårdpersonalen mer tid för patienterna, men AI ska aldrig ersätta mänsklig kontakt i vården.

En fungerande kommunikation är avgörande för samhällssäkerheten. Därför vill vi stärka täckningen för samhällsviktiga kommunikationssystem så att blåljusverksamheter och andra viktiga funktioner fungerar även vid kriser.

Vi vill också utveckla användningen av drönare för transporter, hjärtstartare, räddningsinsatser, tillsyn av infrastruktur och miljöövervakning. Drönare kan också stärka service och logistik i glesbygden och skärgården.

16. Fri kultur i ett öppet samhälle.

Alla ska ha rätt att uttrycka sig och kulturlivet ska präglas av mångfald, kvalitet och konstnärlig frihet utan politisk styrning. Ett levande kulturliv stärker yttrandefrihet, integration, innovation och regional utveckling.

Vi vill värna kulturens egenvärde och dess betydelse för hälsa, utbildning och näringsliv. Liberalerna har en bred syn på kultur som även omfattar idrott, matkultur och lokala traditioner. Kalmar läns kulturarv ska användas mer aktivt för att stärka regionens identitet och attraktionskraft.

Kultur för barn och unga

Regionen ska prioritera kultur för barn och unga och stärka stödet till ungas eget kulturutövande, särskilt på mindre orter. Det ska bli enklare och billigare att ta sig till kultur- och fritidsaktiviteter genom bättre skolskjutsregler och rabatterade kollektivtrafikresor. Kulturen ska i högre grad komma till de unga istället för tvärtom.

Skolelever ska erbjudas fler kulturreSOR och det fria kulturlivet ska stärkas genom fler mötesplatser, både fysiska och digitala, samt stöd till civilsamhällets aktörer. Vi vill också utveckla kultur- och idrottsutbyten med andra regioner runt Östersjön, särskilt för unga.

17. Fri att resa - fri att delta.

Kollektivtrafiken ska ge alla människor frihet, jämlikhet och möjlighet att delta i samhället. Det ska vara enkelt att pendla, även över regiongränserna, och där linjelagd trafik inte är möjlig ska flexibel närtrafik vara ett alternativ.

Med elbussar och översyn av turer och fordonsstorlekar minskar vi klimatavtrycket.

Priserna ska uppmuntra fler att resa. Vi vill införa lågtrafiksrabatter, permanenta pensionärsrabatten och återinföra 10-resorskortet. KLT app behöver bli bättre, samtidigt som det ska vara enkelt och prisvärt att resa även utan digitala tjänster.

Barn och unga ska kunna delta i fritidsaktiviteter och vara en del av gemenskapen. Därför vill vi att skolskjutsbiljetter ska kunna användas flexibelt under hela terminen, även på studiedagar, och att alla kommuner ska omfattas av sommarlovsbiljetten som ska distribueras bättre.

Alla ska ges samma möjlighet till frihet, delaktighet och rörlighet. Färdtjänsten ska vara tillgänglig, flexibel och utgå från individens behov. Vi vill införa länsfärdtjänst, förenkla resor över länsgränserna och korta föranmälningstiderna.

Ingen ska behöva ha en tjock plånbok för att få snabb vård. Om regionen vet att vårdgarantin inte kan hållas ska patienten få rätt till sjukreseersättning direkt. Ansökan om reseersättning ska vara enkel och kunna göras digitalt via 1177.

Statliga infrastruktursatsningar

Kalmar län behöver långsiktiga statliga investeringar i hela transportsystemet. Stångådals- och Tjustbanan ska rustas upp med elektrifiering, nya mötesspår och långsiktig finansiering för att säkra banornas framtid.

Tillsammans med Kalmar kommun vill vi verka för nya tåghållplatser vid Hansa City och i Lindsdal för att underlätta pendlingen, minska biltrafiken till Kalmar centrum och avlasta centralstationen.

Vi vill också utveckla hamnar och skärgårdstrafik samt stärka förbindelserna med länderna runt Östersjön. Kalmar-Öland Airport är avgörande för länets utveckling. Vi kommer alltid att värna goda flygförbindelser till Stockholm och ha fokus på klimat, miljö och internationalisering.

Detta är vårt regionlöfte inför valet 2026.

Vi tar ansvar. För din frihet.

